

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

BARNE- OG LIKESTILLINGSDEP.

Ans. 321.00

Dato 31/8.07

Saksnr. 2007/01773-062

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200600075-/AUT

Vår ref
200702948-/SOI

Dato
29.08.2007

Høring - Forslag om endringer i ekteskapsloven mv. - Felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par

Vi viser til brev fra Barne- og likestillingsdepartementet av 16. mai 2007, og vedlagte høringsnotat om ovennevnte.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har ingen merknader til høringsnotatet, men ønsker å videreformidle følgende merknader fra Arbeids- og velferdsdirektoratet:

Arbeids- og velferdsdirektoratets merknader knytter seg i første rekke til endringene i barneloven. Det vises til høringsnotatet punkt 5.4 og punkt 9.

Registrering av medmorskap

I høringsnotatet (se punkt 5.4.4) foreslås det at registrering av medmorskap løses ved at bekreftelse fra klinikken sendes sammen med fødselsmeldingen til folkeregisteret som foretar registreringen. Bekreftelsen skal inneholde dokumentasjon på at ektefellen har samtykket til assistert befruktning.

For å registrere medmorskap må det etter vår mening foretas en vurdering eller kontroll for å fastslå om vilkårene er oppfylt, i motsetning til farskap for en ektemann hvor det ikke foretas noen vurdering.

Vi mener at det i en fremtidig proposisjon bør fremgå klart hvem som avgjør om vilkårene er tilstede for å regne morens ektefelle som medmor.

I forbindelse med vurderingen av medmorskap antar vi at begrepet "godkjent klinikk" (se høringsnotatet punkt 5.4.4 åttende avsnitt) kan være egnet til å skape noe usikkerhet i forhold

til hva slags dokumentasjon som folkeregisteret kan godta, i alle fall i tilfeller hvor befruktningen er utført i utlandet.

Det bør vurderes om det skal være klageadgang i tilfeller hvor registrerende myndighet på bakgrunn av de tilsendte bekreftelser ikke finner å kunne registrere medmorskapet.

Barneloven § 1 omhandler fødselsmeldingen som danner grunnlaget for registrering i folkeregisteret og fastsettelsen av foreldreskapet. I lovutkastet er det ikke foreslått endringer i denne bestemmelsen. Vi antar at det er nødvendig med en gjennomgang av bestemmelsen, både med hensyn til hva som skal fremgå av fødselsmeldingen (se § 1 første ledd annet punktum) og hvilke behov det er for endringer i rutineene for når det skal sendes melding til bidragsfogden/NAV lokal (se § 1 fjerde ledd).

Fødselsmeldingene sendes i all hovedsak elektronisk til folkeregisteret og bekreftelser på assistert befruktning vil antagelig ofte måtte ettersendes. Det vil sikkert også forekomme tilfeller hvor bekreftelsen fra klinikken som har utført befruktningen ikke er tilgjengelig ved fødeinstitusjonen. Det vil derfor sannsynligvis være et behov for endringer i fødselsmeldingen slik at folkeregisteret blir varslet om saker hvor medmorskap er aktuelt. Man kan også se for seg at bekreftelsen fra klinikken som har utført befruktningen sendes folkeregisteret i forkant og blir lagt i et venteregister tilsvarende som for tilfeller hvor farskap erkjennes før fødsel.

Barneloven §§ 4, 6 og 7

Någjeldende barnelov § 6 gir adgang til å reise søksmål om endring av etablerte farskap. I lovutkastet er det ikke foreslått endringer i denne bestemmelsen. For andre bestemmelser i lovutkastet, for eksempel §§ 9, 14, 15 (høringsnotatet punkt 9) synes det forutsatt at det kan reises sak ved domstolene om medmorskap.

Vi stiller spørsmål ved om det er uteglemt å endre barneloven § 6 slik at det fremgår at partene kan reise sak om endring.

Det er vel relativt hypotetisk, men man kan ikke se bort i fra at en mann kan ha vært involvert med barnets mor i prosessen hvor det ble utført assistert befruktning. Mannen kan i prinsippet ønske å erkjenne farskapet. Dersom det er meningen at det ikke skal være anledning til å erkjenne farskap når barnet har en medmor, bør § 4 endres slik at medmor tilføyes innledningsvis i bestemmelsen. Sammenhengen til barneloven § 7 må vurderes nærmere.

Barneloven for øvrig

Barneloven § 8 innebærer at farskap som er fastsatt etter barneloven ikke kan prøves prejudisielt i andre retts- eller forvaltningssaker. Vi antar at dette også skal gjelde for medmorskap og at barneloven § 8 derfor bør endres.

Overskriften i barneloven kapittel 2 og kapittel 4 bør endres slik at begrepet ”medmor” inngår i overskriften.

Høringsnotatet punkt 5.4.6 - definisjon av begrepet ”medmor”

Arbeids- og velferdsdirektoratet ser ikke at det vil være behov for en egen definisjon av begrepet ”medmor” ut over den som vil følge av barneloven § 3.

Høringsnotatet punkt 6.4.1

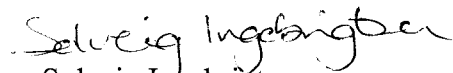
I høringsnotatet punkt 6.4.1 uttales det at felles ekteskapslov og den rent terminologiske endringen fra partnerskap til ekteskap ikke kan sies å innebære noen endringer i forhold til eksisterende konvensjonsforpliktelser. Grunnen til dette er at innholdet i et begrep henseiler på innholdet i begrepet på den tid konvensjonen ble utarbeidet. Likekjønnede ektefeller vil derfor ikke omfattes av konvensjoner som knytter rettsvirkninger til sivil status som ektefeller.

Arbeids- og velferdsdirektoratet stiller spørsmål ved om forholdet til internasjonale forpliktelser er tilstrekkelig vurdert. Det vises til at det i flere avtaler med andre land er bestemmelser som regulerer senere endringer, for eksempel bestemmelser om at avtalen får betydning for lover slik de lød på datoen for undertegning av avtalen, og på alle lover som senere endrer, supplerer eller erstatter dem.

Med hilsen

Tone Westlie (e.f.)
avdelingsdirektør

Solveig Ingebrigtsen
førstekonsulent